

искусствоведения: 17.00.02/ Киевская консерватория им. П.И.Чайковского / Н.А. Давыдов. – К., 1990.

2. Зязюн І.А. Культурна парадигма в практиці гуманітаризації і гуманізації сучасної освіти / І.А. Зязюн // Культура політики в Україні у контексті світових трансформаційних процесів: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 12-13 груд. 2000р.). – К., 2001. – С. 40-43.

3. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Е. В. Белкіна, О. В. Калініченко, І. В. Руденко. –Х.: Веста: Видавництво «Ранок» , 2006. – 256 с.

4. Творчий розвиток особистості засобами мистецтва: навчально-методичний посібник / за ред., передмова Н.Г. Ничкало. – Чернівці: Зелена Буковина, 2011. – 255 с.

5. Плотницька О.В. Інтеграція різних видів мистецтва при викладанні дисциплін художньо-естетичного циклу: Навчальний посібник. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2019. – 165 с.

6. Язикова Н. Фортепіанний ансамбль як одна з форм спільної музично-виконавської діяльності. [Електронний ресурс] / Н. Язикова. Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Mmik/2009_10/teksti/yazukova.htm.

Колесник Наталія Євгенівна,
кандидат педагогічних наук, доцент
(Житомирський державний університет імені Івана Франка);
Сичевська Влада Владиленівна,
студентка 23 групи,
спеціальність: 015 Професійна освіта (Дизайн),
(Житомирський державний університет імені Івана Франка).

ВПРОВАДЖЕННЯ ОСНОВ ДИЗАЙНУ У ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ ІДЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Дизайн, як явище культури стає тією формою універсальності людини, яка є найбільш проблематизованою і разом з тим самодостатньою. Сьогодні одним із пріоритетів нашої культури є розвиток дизайну, його культивовані засади, які базуються як на давніх традиціях, так і на сучасному світовому досвіді. Тому дизайн – це реальні культурні здобутки на шляху історичного прогресу, об'єктивний смисловий ґрунт колективного буття й діяльність щодо його вдосконалення. Зважаючи на це, особливого соціокультурного значення сьогодні набуває потреба у підготовці висококваліфікованих фахівців з дизайну. Очевидно, що підґрунтя творчої діяльності становить дизайн в контексті ідей Нової української школи, а її успіх без створення системи дизайну, яка відповідала б вимогам європейської освітньої інтеграції, неможливий.

Метою нашої статті є аналіз впровадження основ дизайну в контексті ідей Нової української школи.

Найбільш змістовними дослідженнями у сфері дизайну є роботи О. Вишневської, В. Даниленка, Г. Земпера, М. Ковальчук, Н. Колесник, В. Косева, В. Сидоренко, П. Татіївського, В. Тименка, С. Чебоненка, О. Фурси.

Розвиток дизайну як особливого виду творчої художньої діяльності представлено в працях вітчизняних та зарубіжних учених: Р. Б'юканана, Дж. Джонса, М. Кагана, Є. Лазарева, Ю. Легенького, В. Лубенка, Т. Мальдонадо, А. Моля, В. Рунге, Г. Саймона, В. Сеньковського, Г. Сотської, А. Шевченко.

Вивчення особливостей стану та розвитку дизайну в контексті ідей Нової української школи в Україні шляхом її ретроспективного огляду та проведення аналізу шляхів удосконалення організаційних форм основ дизайну передбачає:

1. Впровадження успішної реалізації стратегії розвитку дизайну в Нову українську школи Україні, особливу увагу слід приділяти аналізу тенденцій у розвитку дизайну, як діяльності, вивченню інновацій та досліджень в даній галузі та використовувати історичний досвід розвитку дизайн-освіти в Україні та за кордоном.

2. У Новій українській школі дизайн має виконувати три основні функції: відтворення суб'єкта виробництва (фахівець-дизайнер); відтворення суб'єкта соціуму (фахівець з розвинутою соціально-ціннісною рефлексією); відтворення суб'єкта культури (фахівець – носій національного стилю).

3. Ефективне виконання зазначених функцій вимагає нових підходів до організації навчально-виховного процесу та освітнього середовища в контексті ідей Нової української школи.

Дизайн — найрозвинутіша та усвідомлена галузь людської діяльності за законами краси поза мистецтвом. Дизайн у вузькому, спеціальному значенні терміна — це проектна художньо-творча діяльність, що спрямована на розробку елементів предметно-просторового середовища людської життєдіяльності, які виготовлені індустріально, з високими споживчими властивостями й естетичними якостями.

На початку ХХІ століття, коли дизайн постає як необхідна умова естетичного буття культури, Н. Воронов сформулював ще одне визначення, яке, з нашої точки зору, більш точно відповідає сучасним уявленням про дизайн: «Дизайн - органічно нове з'єднання існуючих матеріальних об'єктів і (або) життєвих ситуацій на основі методу компоновки за необхідності використання даних науки з метою додання результатам цього з'єднання естетичних якостей і оптимізації їх взаємодії з людиною й суспільством. Це визначає наявність властивих дизайну соціальних наслідків, що проявляються в сприяттві суспільному прогресу й формуванню особистості. Терміном дизайн може визначатися властиво задум (проект), процес його реалізації й отриманий результат» [1].

О. Голікова, Т. Шевчук в залежності від того, на що спрямована дизайнерська діяльність, виділяють такі види дизайну: архітектурний дизайн, який включає саме архітектурний та дизайн інтер'єр; ландшафтний дизайн; індустріальний дизайн; веб-дизайн; арт-дизайн; рекламно-поліграфічний дизайн; дизайн реклами [2].

Отже, успішність і якість підготовки майбутніх фахівців у контексті ідей Нової української школи обумовлена її цілісним формуванням у взаємозв'язку і взаємообумовленості професійної культури, особистісного розвитку і фахових проектно-творчої, мистецько-образотворчої і художньоестетичної компетентностей. Такі компетентності є невід'ємним доповненням до педагогічних здібностей, реалізація яких спрямована на виконання професійно-творчих завдань. Тобто, на такій базі сформується художньо-образний, абстрактно-логічний, аналітичний, проектний та конструктивний тип мислення. Такий викладач зможе повною мірою займатися своєю професійною діяльністю.

Підготовка сучасного фахівця здійснюється через формування професійної компетентності, складовою якої є фахова компетентність. Реалізувати це можливо використовуючи в освітньому процесі інтегративний та проектний підходи.

Інтеграційні процеси у контексті ідей Нової української школи останніми роками посідають щораз важливіше місце, оскільки вони спрямовані на реалізацію нових освітніх ідеалів – формування цілісної системи знань і вмінь особистості, розвиток їх творчих здібностей та потенційних можливостей майбутніх фахівців [6].

«Енциклопедія освіти» визначає інтегративний підхід в освіті як підхід, що веде до інтеграції змісту освіти, тобто доцільного об'єднання його елементів у цілісність [3].

Результатом інтегративного підходу можуть бути цілісні знання різних рівнів – цілісність знань про дійсність; про природу з тієї чи іншої освітньої галузі, предмета, курсу, розділу, теми.

Сутність інтегрованого навчання полягає в тому, що така будова навчального курсу, в якому: розділи про освоєння історико-філософських питань з теорії основ кольорознавства; формування кольорової структури, розвиток образного мислення і художніх здібностей студентів, виховання їх загальноестетичної культури та розділи з опанування засобів виразності живопису тісно поєднані, що дає можливість такого поєднання використовувати максимально ефективно.

Метою запропонованого нами інтегрованого навчання є: формування в студентів цілісного уявлення про образотворче мистецтво та дизайн, системи знань, умінь та навичок з художнього проектування, розуміння творчих процесів дизайн-проектування; створення оптимальних умов для розвитку образотворчої, проектної та мистецько-естетичної компетентності; активізація пізнавальної діяльності студентів; ефективна реалізація проектно-творчої діяльності у контексті ідей Нової української школи.

Інтегрований підхід має взаємозв'язок з проектним підходом у процесі навчання майбутніх фахівців у галузі дизайну. Творча проектна діяльність забезпечує особистісно зорієнтований підхід до навчання і виховання, сприяє всебічному розвитку студентів, їх активності, розкриттю здібностей і талантів, зростанню ініціативи, самостійності. Участь у проектній діяльності дає

можливість юнакам та дівчатам задовольнити свої потреби у самовираженні, самоствердженні, самоуспіху [5].

Організація навчальної діяльності на основі проектно-художнього підходу забезпечує розвиток у студентів творчої активності та формує необхідні фахові компетентності.

Відомо, що метод проектів – це метод, в основі якого лежить розвиток пізнавальних, творчих навичок студентів, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, критично мислити [4].

У нашому дослідженні з першого курсу студенти починають створювати свої перші проекти на заняттях з «Вступ до спеціальності», «Кольорознавство», «Прикладна графіка». Вони ґрунтуються на базі пройденого курсу і характеризуються вирішенням концепції у створенні і представленні стилістичних ілюстрацій до художніх творів. Уже на другому курсі на заняттях «Графічний дизайн», «Основи художнього проектування», «Основи поліграфічного дизайну» студенти виконують проектування рекламної інформаційних комплексів, а саме, здійснюють розробку та аналіз рекламного блоку, або графічного дизайну, у вигляді дизайн розробок із використанням технік паперопластики. Також, розробляються проекти на таких дисциплінах, як «Композиція» та «Методика професійного навчання». Підсумковий контроль майбутніх фахівців з дизайну передбачає виконання творчої роботи представленої у вигляді створення дизайн-проекту.

Одним із важливих складників процесу формування художньопроектної діяльності є змістовий, який виражається через вивчення навчальних дисциплін «Малюнок», «Живопис».

Важливою умовою успішної діяльності майбутніх фахівців у контексті ідей Нової української школи є сформованість у них художньої культури, яка включає в себе здатність емоційно сприймати навколишнє середовище, аналізувати й синтезувати, культуру праці, знання культури народів і націй в різні періоди розвитку суспільства, цінностями творчості, які забезпечують особистості самореалізацію і саморозвиток у творчій, професійній діяльності.

У процесі вивчення дисциплін використовуються такі форми навчально-пізнавальної діяльності у процесі підготовки майбутніх фахівців у контексті ідей Нової української школи:

професійні семінари, студентські конференції, професійні конкурси, майстер-класи, експериментальні секції, ділові ігри, міні-лекції, візні лекції, відеолекції, практики в дизайн-студіях відомих дизайнерів; етнографічну діяльність в музеях, дослідницьку роботу тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ананьева В. С. Особенности развития художественно-творческой компетентности старших дошкольников [Електронний ресурс] / В. С. Ананьева – Режим доступу до ресурсу: [Http://www.scienceforum.ru](http://www.scienceforum.ru).
2. Голикова О.П., Шевчук Т.А. Портрет спеціаліста: дизайнер. [Електронний ресурс] / О. П. Голикова, Т. А. Шевчук – Режим доступу до ресурсу: <http://abiturient.iatp.org.ua/articles/article14.htm>.

3. Енциклопедія освіти / [Головн. ред. В. Г. Кремень]. – Акад. пед. наук України. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
4. Колесник Н.Є. Системний підхід у підготовці майбутніх фахівців у галузі початкової освіти засобами дизайну //Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky. – Volume 6. – № 3. – Slovakia: UK TU Kosise. – 2018. – С.45-48.
5. Теорія і практика професійної підготовки фахівців у контексті загальноєвропейських інтеграційних процесів : збірник наукових праць / за заг. ред. проф. Вітвицької С.С., доц. Колесник Н.Є. – Житомир : ФОП Левковець, 2016. – 408 с.+ CD.
6. Титар О. В. Інтеграція навчального процесу як чинник розвитку пізнавальної активності учнів [Електронний ресурс] / О. В. Титар, Г. Г. Пінчук – Режим доступу до ресурсу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/proftech/24899/.

Чернишова Анна Михайлівна,

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання

(Житомирський державний університет імені Івана Франка)

ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ В КОНТЕКСТІ ІДЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Сучасне глобалізоване суспільство потребує дієвих механізмів підготовки майбутніх учителів початкової школи, здатних до творення культури. Це стосується всіх освітніх сфер, про що зазначено в документах ЮНЕСКО (Конвенція про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження, Дорожня карта мистецької освіти), у законодавчих документах різних країн, зокрема України (Закони України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про культуру", Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, концепція "Нової української школи").

Професійна освіта готує студента до майбутньої фахової діяльності, тому вона має бути динамічною, своєчасно реагувати на соціальні запити й готувати молоде покоління до повноцінного життя. Усього цього можна досягти завдяки дидактичному моделюванню. Дидактичне моделювання – це система дій, яка забезпечує адекватне засвоєння (розуміння) модельованих властивостей, зв'язків і відношень пізнаваного перетворюваного об'єкта (природного чи соціокультурного) [5, с. 67].

Термін "професійно-педагогічна підготовка" науковці характеризують як організований, систематичний процес формування професійно-педагогічних знань, умінь і навичок, необхідних для майбутньої професійної; складна психолого-педагогічна система зі специфічним змістом, наявністю структурних елементів, формами відношень, особливостями навчального процесу, специфічного для певного фаху знаннями, уміннями та навичками [6, с. 11; 8]. Г. Троцько вважає, що професійна підготовка – це система, яка характеризується